

ZÁVĚRY Z JEDNÁNÍ K ZVEŘEJŇOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ DĚTÍ NA INTERNETU S CÍLEM JEJICH UMÍSTĚNÍ DO NÁHRADNÍ RODINNÉ PÉČE ZE DNE 10. LISTOPADU 2008

Na základě iniciativy Výboru pro práva dítěte Rady vlády ČR pro lidská práva (dále jen „Výbor“) byla diskutována otázka zveřejňování osobních údajů dětí nabízených do náhradní rodinné výchovy (osvojení, pěstounská péče) na internetu. Vzhledem k nejednotnému výkladu zákona o ochraně osobních údajů ve vztahu ke zveřejňování údajů o dětech na internetu dochází k situacím, kdy některé organizace tímto způsobem zveřejňují osobní údaje dětí, včetně fotografií, což ve svém důsledku může vést k porušení uvedeného zákona.

Na základě vzniklé otázky zveřejňování (nabízení) dětí do náhradní rodinné péče na internetu (a v dalších médiích) se Výbor rozhodl ve spolupráci s Úřadem pro ochranu osobních údajů (dále jen „UOOU“) a dalšími subjekty zabývajícími se ochranou práv dětí (zástupci MPSV, veřejného ochránce práv, Natamy, nadace Naše dítě, Sdružení pěstounských rodin a zástupci z řad vývojových psychologů) připravit stanovisko k dané problematice s cílem zajistit ochranu dětí a zároveň poskytnout vodítko pro organizace zprostředkovávající náhradní rodinnou péči pro děti.

V návaznosti na to se uskutečnila schůzka odborníků, na níž byly přijaty základní teze ohledně zveřejňování osobních údajů dětí (včetně fotografií, na internetu a v jiných médiích) v souvislosti se zprostředkováním náhradní rodinné péče (dále jen „NRP“). Z jednání vzešly následující závěry, která budou publikovány na webových stránkách Úřadu vlády a UOOU, který se s danými závěry jednání ztotožňuje.

1) Zveřejňování osobních údajů¹ na internetu nebo v jiných médiích (určených neomezenému okruhu uživatelů či čtenářů), tedy takových údajů, které vedou k identifikaci dětí určených k NRP je v rozporu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů.² Totéž platí o zveřejňování fotografií, jakožto nosičů osobních údajů.

NNO, ani jiné subjekty, nemají právní titul ke zpracování osobních údajů dětí, formou zveřejňování na internetu nebo v jiných médiích, za účelem svěřit tyto děti do NRP.

2) Zveřejňování obecných informací (např. věk, pohlaví, základní povahové vlastnosti) o dětech nabízených do NRP je přípustné, pokud toto nepovede k jejich identifikaci, tj. pokud se nebude jednat o osobní údaje podle zákona o ochraně osobních údajů.

---

¹ Osobní údaj je definován v § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb., jako jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitého subjektu údajů. Subjekt údajů se považuje za určený nebo určitelný, jestliže lze subjekt údajů přímo či nepřímo identifikovat zejména na základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků, specifických pro jeho fyzickou, fyziologickou, psychickou, ekonomickou, kulturní nebo sociální identitu.

² S ohledem na definici osobního údaje, není nezbytné, aby bylo dítě identifikovatelné pro každého. Pro aplikaci zákona o ochraně osobních údajů postačí, pokud bude dítě identifikováno jen omezenou skupinou osob, popř. i jednotlivcem.

3) Zveřejňování citlivých údajů³ je možné pouze v případě, pokud toto nepovede k identifikaci dítěte. Odborníci z oblasti psychologie nicméně zastávají stanovisko, že citlivé údaje o dětech, jakými je jejich zdravotní stav či rodinná anamnéza nebo příslušnost k etnické či národnostní skupině by i přes skutečnost, že tyto údaje nepůjdou vztáhnout ke konkrétnímu dítěti, neměly být zveřejňovány na internetu neomezenému okruhu osob. K seznámení s těmito citlivými údaji a charakteristikou dítěte by mělo dojít až následně po vybrání vhodných žadatelů o NRP.

Dalším stupněm zprostředkování NRP by mělo být vytvoření tzv. portfolia dítěte, které by zahrnovalo zprávu o vyhodnocení dítěte a jeho celkové situace a bylo by poskytováno vytipovaným žadatelům určeným pro párování (na základě důkladného, kvalitního vyhodnocení žadatelské rodiny a dítěte).

Základním východiskem je, že více informací (osobních údajů) o dětech lze poskytovat až užší skupině žadatelů, kteří již prošli jistým vyhodnocením („čím užší skupina, tím více údajů“).

4) Internetové stránky MPSV, krajských a obecních úřadů a NNO působící v oblasti NRP by měly obsahovat precizní informace pro laickou veřejnost (pro případné zájemce) o NRP, jaké formy NRP existují, za jakých podmínek lze být pěstounem či osvojitelem a dále by měly obsahovat kontakty na koho se tyto zájemci mohou obrátit pro další informace. Důraz by měl být kladen na informování žadatelů, nikoli na publikování údajů o dětech.

---

³ Citlivým údajem se podle § 4 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb. rozumí osobní údaj vypovídající o národnostním, rasovém nebo etnickém původu, politických postojích, členství v odborových organizacích, náboženství a filozofickém přesvědčení, odsouzení za trestný čin, zdravotním stavu a sexuálním životě subjektu údajů a genetický údaj subjektu údajů; citlivým údajem je také biometrický údaj, který umožňuje přímou identifikaci nebo autentizaci subjektu údajů.